

ROSKILDE
KOMMUNE

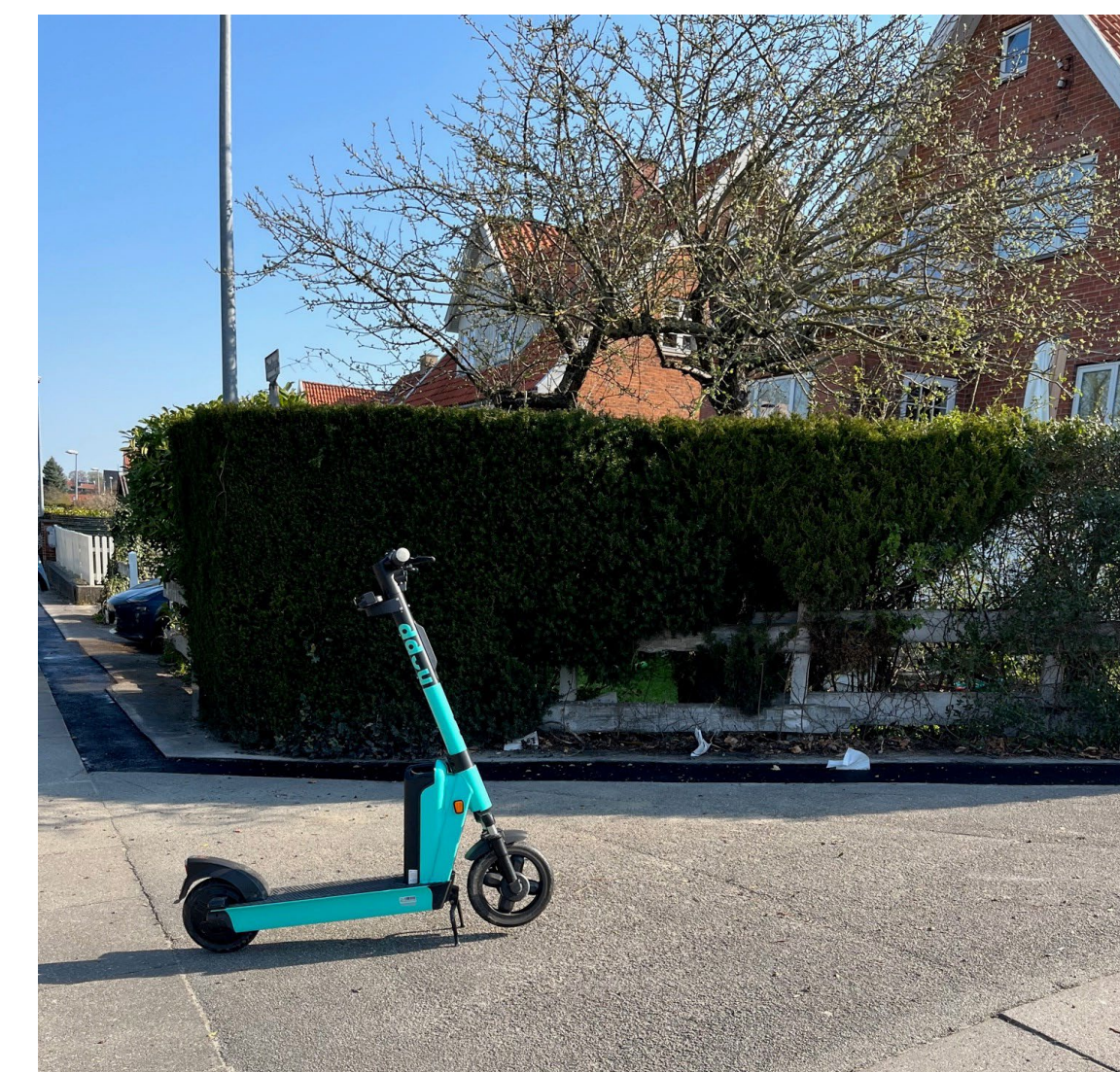
#ALLE TIDERS ROSKILDE

De (juridiske) muligheder og udfordringer ved bycykler og udlejningsløbehjul

Marie Vang Skriver, trafik- og mobilitetsplanlægger,
Roskilde Kommune

Indhold

- De juridiske rammer for udlejningscykler- og løbehjul jf. vejloven
- Case: Udlejningsløbehjul fra privat operatør (Hopp)
- Case: Elcykler til udlejning fra privat operatør (Bolt)
- Erfaringer fra vores "egne" bycykler gennem Donkey Republic

De juridiske rammer for udlejning af løbehjul og (el)cykler jf. vejloven (§80-81)

§ 80 a

Udlejningscykler, som ikke har et fast udlejningssted, [kan uden vejmyndighedens tilladelse placeres på det offentlige vejareal](#) med henblik på udlejning, når en aftale om nærmere vilkår for benyttelse af vejarealet efter [stk. 3](#) er indgået.

Stk. 2. Cyklerne skal ved placering på det offentlige vejareal med henblik på udlejning stå parkeret i dertil indrettet infrastruktur eller område, medmindre andet aftales efter [stk. 3](#).

Stk. 3. Vejmyndigheden indgår uden unødigt ophold aftale med udlejningsoperatøren om de nærmere vilkår for benyttelse af vejarealet. Vejmyndigheden kan lade det indgå som et vilkår i aftalen, at [vejmyndighedens udgifter til administration og tilsyn betales af udlejningsoperatøren](#). [Vejmyndigheden må ikke stille vilkår om antallet af udlejningscykler.](#)

§ 80 b

[Vejmyndigheden kan beslutte, om andre mindre udlejningskøretøjer](#), jf. [stk. 5](#), som ikke er omfattet af [§ 80 a](#), og som ikke har et fast udlejningssted, må placeres på det offentlige vejareal med henblik på udlejning. [Vejmyndigheden kan endvidere beslutte, hvor mange køretøjer der maksimalt må placeres på vejarealet.](#)

Stk. 2. Placering på det offentlige vejareal af de køretøjer, der er nævnt i [stk. 1](#), kræver en aftale mellem vejmyndigheden og udlejningsoperatøren. Vejmyndigheden kan lade det indgå som et vilkår i aftalen, at [vejmyndighedens omkostninger til administration og tilsyn betales af udlejningsoperatøren](#).

Stk. 3. Køretøjerne skal ved placering på det offentlige vejareal med henblik på udlejning stå parkeret i dertil indrettet infrastruktur eller område, medmindre andet aftales efter [stk. 2](#).

Stk. 4. Vejmyndigheden kan opkræve betaling fra udlejningsoperatøren for sine udgifter i forbindelse med etablering og vedligehold af dertil indrettet infrastruktur eller område, jf. [stk. 3](#).

Stk. 5. Transportministeren fastsætter regler om, hvilke køretøjer der er omfattet af [stk. 1](#).

De juridiske rammer for udlejning af løbehjul og (el)cykler jf. vejloven (§80-81)

§ 80 a

Udlejningscykler, som ikke har et fast udlejningssted, må placeres på det offentlige vejareal med henblik på udlejning, når en aftale om nærmere vilkår er indgået mellem vejmyndigheden og udlejningsoperatøren.

Stk. 2. Cyklerne skal ved placering på det offentlige vejareal medmindre andet aftales efter stk. 3.

Stk. 3. Vejmyndigheden indgår uden udgifter til administration og tilsyn. Vejmyndigheden kan lade det indgå som udgifter til administration og tilsyn betales af udlejningsoperatøren. Vejmyndigheden må ikke stille vilkår om antallet af udlejningscykler.

Udlejningscykler – vi må ikke sige nej!

**Men: aftale om vilkår (dog ikke max. antal)
Og: udgifter kan dækkes af operatøren**

offentlige vejareal med henblik på udlejning, når en aftale om nærmere vilkår er indgået mellem vejmyndigheden og udlejningsoperatøren. Vejmyndigheden kan lade det indgå som udgifter til administration og tilsyn betales af udlejningsoperatøren.

§ 80 b

Vejmyndigheden kan beslutte, om andre mindre udlejningskøretøjer, jf. stk. 5, som ikke er omfattet af § 80 a, og som ikke har et fast udlejningssted, må placeres på det offentlige vejareal med henblik på udlejning. Vejmyndigheden kan endvidere beslutte, hvor mange køretøjer der maksimalt må placeres på vejarealet.

Stk. 2. Placering på det offentlige vejareal medmindre andet aftales efter stk. 3. Vejmyndigheden kan lade det indgå som udgifter til administration og tilsyn betales af udlejningsoperatøren.

Stk. 3. Køretøjerne skal ved placering på det offentlige vejareal medmindre andet aftales efter stk. 2.

Stk. 4. Vejmyndigheden kan opkræve betaling fra udlejningsoperatøren for sine udgifter til etablering og vedligehold af dertil indrettet infrastruktur eller område, jf. stk. 3.

Stk. 5. Transportministeren fastsætter regler om, hvilke køretøjer der er omfattet af stk. 1.

Udlejningsløbehjul – vi må sige nej!

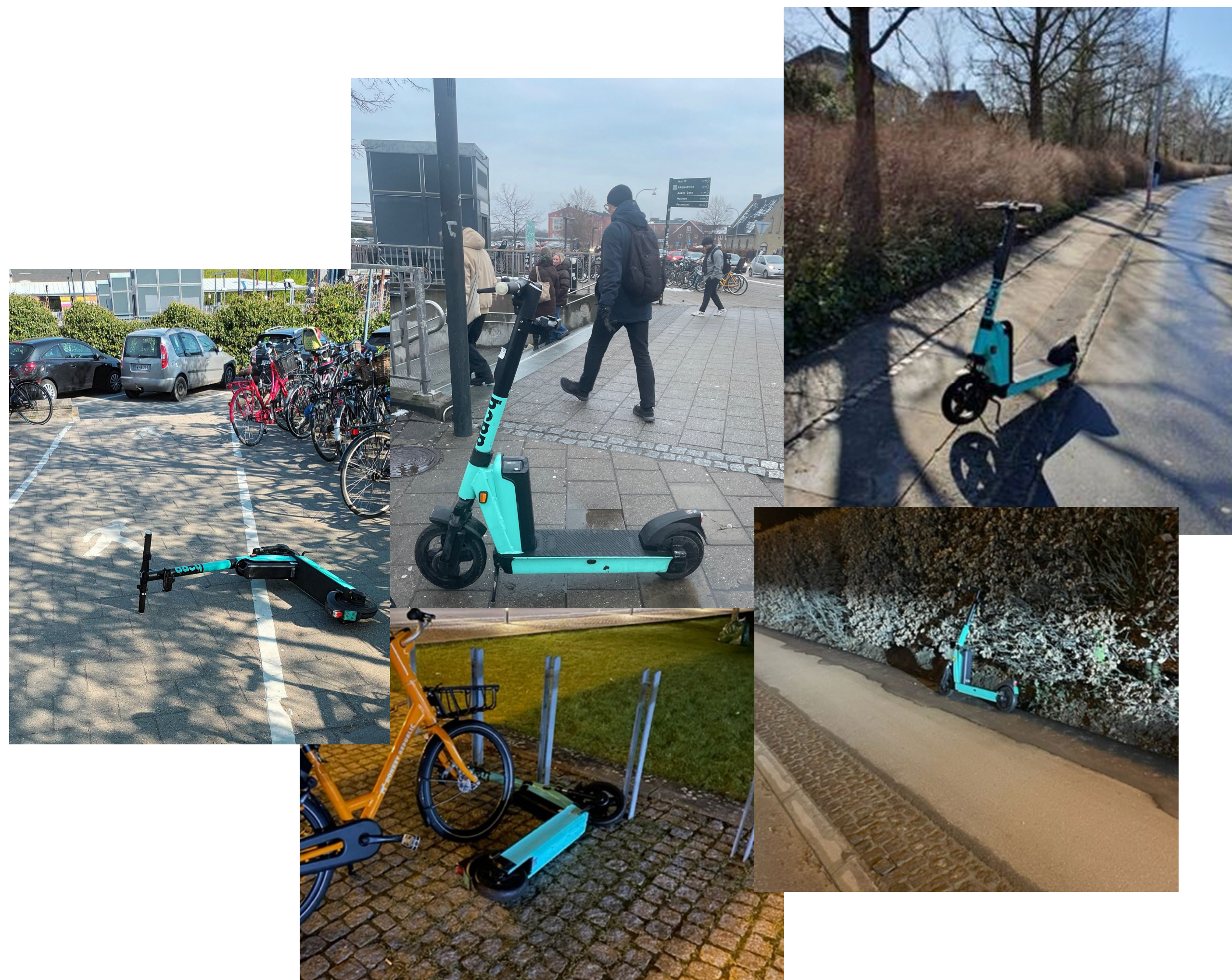
**Hvis ja: aftale om vilkår (inkl. max. antal)
Og: udgifter kan dækkes af operatøren**

Stk. 2. Placering på det offentlige vejareal medmindre andet aftales efter stk. 3. Vejmyndigheden kan lade det indgå som udgifter til administration og tilsyn betales af udlejningsoperatøren. Stk. 3. Køretøjerne skal ved placering på det offentlige vejareal medmindre andet aftales efter stk. 2. Stk. 4. Vejmyndigheden kan opkræve betaling fra udlejningsoperatøren for sine udgifter til etablering og vedligehold af dertil indrettet infrastruktur eller område, jf. stk. 3.

Fra salgsmateriale

til virkelighed..

Erfaringer fra "samarbejde" med Hopp omkring udlejningsløbehjul

Hopp retter henvendelse med henblik på etablering i Roskilde

Hopp orienterer kommunen om at de vil lancere 100 løbehjul på private arealer

Nov. 2022

Dec. 2022

Primo jan. 2023

Ultimo jan. 2023

Foråret 2023

Administrativt nej i dec. 2022 (evt. tilladelse skal politisk behandles)

- Bekymring for trafiksikkerhed
- Begrænset plads på offentlige vejarealer
- Bekymring for at det "flyder"

Pludselig står der 100 løbehjul på gaden, også på offentligt vejareal
Forvaltningen anmoder Hopp om at fjerne løbehjul fra offentligt vejareal

Diverse møder og "dialog" om hastighed, placering af løbehjul etc.
En del borgerhenvendelser
Løbehjul fjernes fra de mest centrale gader, men ellers ingen forbedringer at spore...

Et dyk ned i lovgivningen igen...

§ 81

Vejmyndigheden kan udstede påbud om fjernelse af genstande m.v., hvis disse er anbragt på vejarealet uden tilladelse efter § 80 og der ikke efterfølgende kan meddeles tilladelse.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan fjerne genstande m.v. for den pågældendes regning, såfremt et påbud efter stk. 1 ikke efterkommes.

Stk. 3. Vejmyndigheden og politiet kan straks og uden forudgående påbud fjerne genstande m.v. for den pågældendes regning, når genstandene m.v. er til ulempe eller til fare for færdslen.

§ 81 a

Vejmyndigheden kan foranledige køretøjer omfattet af §§ 80 a og 80 b fjernet uden forudgående høring, såfremt de står henstillet i strid med § 80 a, stk. 2, eller § 80 b, stk. 3, og det ikke er muligt at placere køretøjet lovligt inden for en rimelig afstand.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan foranledige køretøjer omfattet af §§ 80 a og 80 b fjernet uden forudgående høring, såfremt der ikke er indgået en aftale efter § 80 a, stk. 3, eller § 80 b, stk. 2, eller aftalen lovligt er opsagt.

§ 81 b

Køretøjer, som fjernes efter § 81 a, bringes til en opbevaringsplads, der er anvist af vejmyndigheden. Udgifter til transport, opbevaring og administration af fjernede køretøjer, som er afholdt af vejmyndigheden, påhviler ejeren af køretøjet.

Stk. 2. Det påhviler vejmyndigheden at underrette ejeren af et køretøj, der er fjernet og opbevaret efter vejmyndighedens anvisning, om tidspunktet for og årsagen til, at køretøjet er fjernet, og hvor det opbevares. Underretningen skal tillige indeholde en tilkendegivelse af, at køretøjet, såfremt det ikke afhentes inden udløbet af en fastsat frist, vil blive bortsolgt eller givet bort i overensstemmelse med stk. 3.

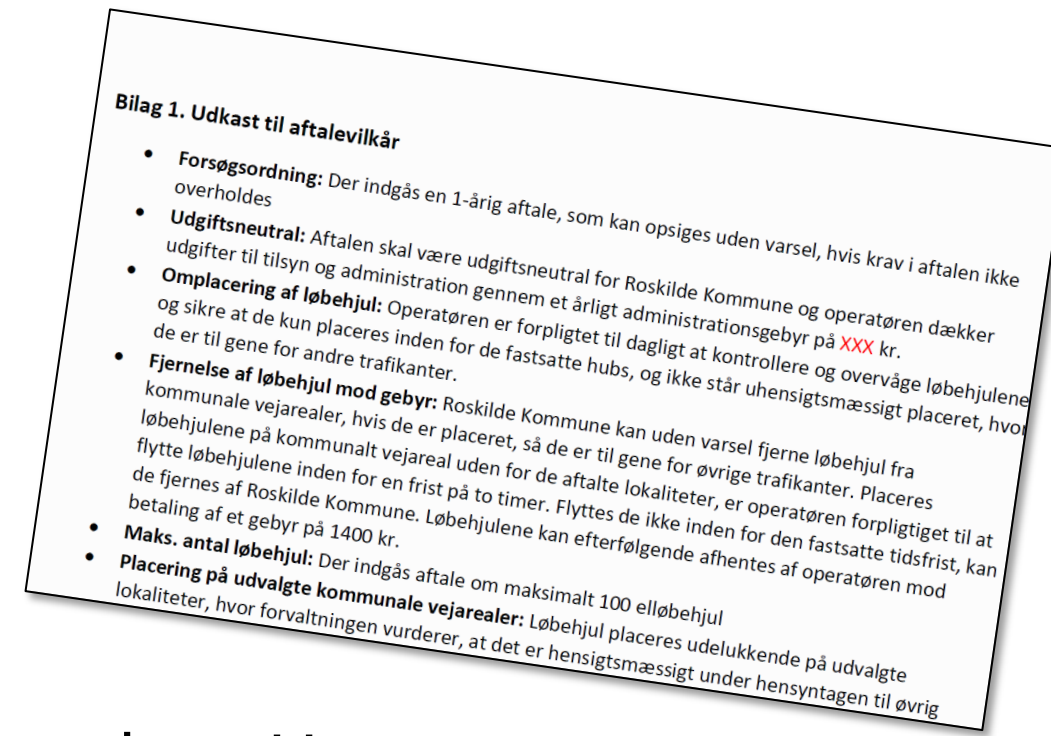
Stk. 3. Vejmyndigheden kan efter udløbet af den frist, der er fastsat i henhold til stk. 2, sælge eller give køretøjet bort. Et eventuelt overskud tilfalder vejmyndigheden.

Besværlighederne fortsætter...

Slut med at udlejningsløbehjul skal stå og flyde på gaden

Kommunen går i krig mod efterladte elløbehjul

Forvaltningen kontakter Hopp med henblik på at indgå aftale på en række vilkår – frist medio december med henblik på udvalgs møde i januar

Plan- og Teknikudvalget godkender oprindelig indstilling

Løbehjul er pludselig væk

Tavshed... Forsøgt kontakt mange gange!

Over tre uger efter fristen... Svar fra Hopp om at vilkårene er "insulting"

Intern afklaring af hvordan vi får indsamlet løbehjul og givet operatøren besked

Hopp er gået konkurs

Møde med Hopp om en ny plan for driften bl.a. ansættelse af medarbejder lokalt

Ingen forbedringer i driften, fortsat løbehjul på kommunale arealer, borgerhenvendelser etc.

Plan- og Teknikudvalgsmøde d. 6. juni med flg. indstilling:

- Der gives ikke tilladelse til at benytte kommunale vejarealer til udlejning af elløbehjul
- I henhold til vejlovens §81a og §81b fjernes henstillede udlejningsløbehjul fra kommunale vejarealer og udgiften sendes videre til operatøren

Primo juni 2023

Medio juni 2023

Nov. 2023

Primo jan. 2023

Ultimo jan. 2023

Aug. 2024

Hopp anmoder om deltagelse, tilkæmper sig adgang til lokalet inden mødestart

Punktet udsættes til kommende møde med melding om at forvaltningen skal gå i yderligere dialog med henblik på en løsning

Elcykler til udlejning i samarbejde med Bolt

- Hvad fik vi ud af "samarbejdet" med Hopp? → udkast til principper for aftalevilkår!
- Henvendelse fra Bolt i okt. 2023 med ønske om opstilling af 300-500 elcykler fra marts 2024
- Udlejningscykler – hvordan var det nu!? Vi kan ikke sige nej jf. §80a og vi kan ikke stille krav om max. antal
- Vi vælger at se positivt på projektet trods konkurrencen til vores egne bycykler
- Møder og god dialog med Bolt med udgangspunkt i vores udkast til principper for aftalevilkår
- Sparring med Frederiksberg Kommune om erfaringer
- Godkendelse af 1-årig aftale + principper for aftalevilkår på Plan- og Teknikudvalgsmøde d. 5. marts
- Udpegning af mulige hubs + setup ift. drift
- 200 elcykler er på gaden 1. maj 2024

Principper for aftalevilkår (politisk godkendt)

Forsøgsordning 1 år

Årligt administrationsgebyr
(estimeret til 135.000 kr.)

Vilkår ved fjernelse af cykler

Hub-baseret løsning
Cykler placeres i stativ

Adgang til data

Løbende dialog
og statusmøder

Miljøkrav ift. udskiftning af batterier

Zoner med lavere
hastighed

Bilag 1. Udkast til aftalevilkår mellem Bolt og Roskilde Kommune om udlejning af elcykler

- **Forsøgsordning:** Der indgås en 1-årig aftale, som efterfølgende kan forlænges i op til to år for ét år ad gangen. Aftalen kan opsiges uden varsel, hvis krav i aftalen ikke overholdes.
- **Administrationsgebyr:** Aftalen skal være udgiftsneutral for Roskilde Kommune og operatøren dækker udgifter til tilsyn og administration gennem et årligt administrationsgebyr på 135.000 kr, som betales kvartalsvist. Efter udløbet af den 1-årige forsøgsperiode kan beløbet justeres.
- **Omplacering af cykler:** Operatøren er forpligtet til dagligt at kontrollere og overvåge udlejningscyklerne og sikre at de kun placeres inden for de fastsatte hubs, og ikke står uhensigtsmæssigt placeret, hvor de er til gene for andre trafikanter.
- **Fjernelse af cykler mod gebyr:**
 - Roskilde Kommune kan uden varsel fjerne cykler, der er til fare for trafikikkerheden.
 - Roskilde Kommune kan efter varsel på 24 timer fjerne udlejningscykler fra kommunale vejarealer, hvis de er placeret, så de er til gene for øvrige trafikanter.
 - Placeres udlejningscyklerne i øvrigt på kommunalt vejareal uden for de aftalte lokaliteter, er operatøren forpligtiget til at flytte udlejningscyklerne inden for en frist på 48 timer. Flyttes de ikke inden for den fastsatte tidsfrist, kan de fjernes af Roskilde Kommune.
 - Udlejningscyklerne kan efterfølgende afhentes af operatøren på Roskilde Kommunes Materielgård (Navervej 16, 4000 Roskilde) mod betaling af et gebyr. Afregning af afhentning, opbevaring og udlevering sker i det enkelte tilfælde ud fra Materielgårdens generelle timetakster.
- **Placering på udvalgte kommunale vejarealer i eksisterende cykelstativer:** Udlejningscyklerne placeres udelukkende på udvalgte lokaliteter, hvor forvaltningen vurderer, at det er hensigtsmæssigt under hensyntagen til øvrig anvendelse og pladsbehov, samt at tilladelsen til disse kan fjernes igen, hvis andre behov måtte opstå. Udlejningscyklerne opstilles som udgangspunkt i kommunens eksisterende cykelstativer. Der må ikke flyttes på allerede parkerede cykler for at få plads til udlejningscyklerne. Ønsker til lokaliteter indgives af Bolt, som efterfølgende vurderes af Roskilde Kommune før der kan gives tilladelse. Der må som udgangspunkt ikke opstilles cykler til udlejning i parker samt på stier og kirkegårde, som ejes af Roskilde Kommune.
- **Data til rådighed:** Operatøren forpligtes til at stille data (fx omkring brugen af cyklerne) vederlagsfrit til rådighed for Roskilde Kommune. Som udgangspunkt udleveres data kvartalsvist, men operatøren er derudover forpligtet til at udlevere data ad hoc, såfremt Roskilde Kommune får behov herfor.
- **Statusmøder:** Der afholdes jævnlige statusmøder med opfølgning på driften
- **Tekniske specifikationer og miljøkrav:** De opstillede cykler skal være forsynet med udskiftelige batterier, så cyklerne ikke skal indsamles hver aften. Udskiftning af batterier skal ske med brug af enten almindelig cykel, ladcykel, elcykel, elladcykel eller elbil. I en overgangsperiode på 6 måneder kan tillades kørsel med almindelig køretøj på diesel/benzin.
- **Zoner med lavere hastighed:** Der stilles krav om at udlejningscyklerne kører med lavere hastighed i udvalgte zoner eksempelvis i bymidten (særligt Algade), og at der i enkelte zoner ikke tillades kørsel.

→ kontrakt

Udfordringer opstår...

- Ringe brug af cyklerne allerede ultimo maj
 - Bolt ønsker at bryde med overordnet princip om en hub-baseret løsning
 - Vi udpeger yderligere hubs og opfordrer til tålmodighed
 - Flere cykler op mod Roskilde Festival
- Hærværk, batterityverier
- Efter sommerferien: Cyklerne er væk..!?
- Ultimo august: Vi modtager opsigelse fra Bolt

Vi afventer næste mikromobilitets-eventyr....

***Kommunens eget bycykelsystem
gennem Donkey Republic***

Hvorfor bycykler i Roskilde Kommune?

Hovedformål

- Et ekstra ben i det samlede mobilitetstilbud
- Timing var god: Branding af Roskilde som cykelby op mod Tour de France

Ulemper:

- Cykler tager plads i byrum og cykelparkeringsanlæg
- Årligt 'spild' grundet hærværk og tyveri (5% årligt)

Fordele:

- Mange brugergrupper: turister, fritidsrejser, studerende, pendlere – fordelt over hele året både hverdag/weekend
- Styrke mobilitet i bymidten – reducere antallet af korte bilture
- Stort aktiv under events f.eks. under Roskilde Festival
- Supplement til og samspil med kollektiv trafik
- Mulighed for virksomhedsaftaler, der kan styrke mobiliteten for ansatte og stabilisere økonomien i systemet *(ikke gennemført)*

Overblik over processen fra idé til et bycykelsystem i drift

Donkey Republic lancerer bycykler i Roskilde som den første by nogensinde

Donkey Republic kontakter Roskilde Kommune med henblik på samarbejde

Intern afdækning af mulige driftsmodeller, juridiske forhold (udbud, kommunal indtægt) etc.

Plan- og Teknikudvalget godkender 3-årig aftale om bycykler

Planlægning og endelig afklaring af driftsmodel etc.

Bycykelsystem i drift

2015

Vinter
2020

Nov.
2021

April
2022

April
2025

Behovs- og markedsafdækning v. ekstern rådgiver
Løbende dialog med Donkey Republic

100 bycykler indvies i april 2022 koblet til cykelindsatser i Tour de France-året

Nuværende kontrakt udløber

Hvilke overvejelser gjorde vi os?

- Free floating vs. hub-baseret
 - For og imod, dog mest imod...
- Juridiske overvejelser
 - Udbud
 - Under tærskelværdien for offentligt udbud
 - Ikke andre på markedet kunne levere det samme
 - Kommunale indtægter
- Hvor kan vi afsætte plads til hubs?
 - Kommunalt vejareal
 - Private arealer (orientering af ejer)
- Ansvar og rollefordeling
- Og en masse andet...

Ansvar og rollefordeling

- App-løsning, software etc.
- Kundeservice
- Indkøb og ejerskab af cykler
- Drift, vedligehold og omplacering (Materielgården)
- PR og markedsføring

Økonomi

Engangsbeløb ved opstart

- Indkøb af 100 cykler: ca. 440.000 kr.
- Klargøring: ca. 100.000 kr.

Årlig udgift

- Drift: **ca. 350.000 kr.**
- Licenser: **ca. 150.000 kr.**
- Brugerindtægt: **ca. 250.000 kr.**
- I alt: **- 250.000 kr.**

Ekstra cykler

- 5% svind årligt er indregnet i budgettet
- Vi har indkøbt ekstra cykler ad to omgange; nye cykler og brugte cykler

Nøgletal og resultater

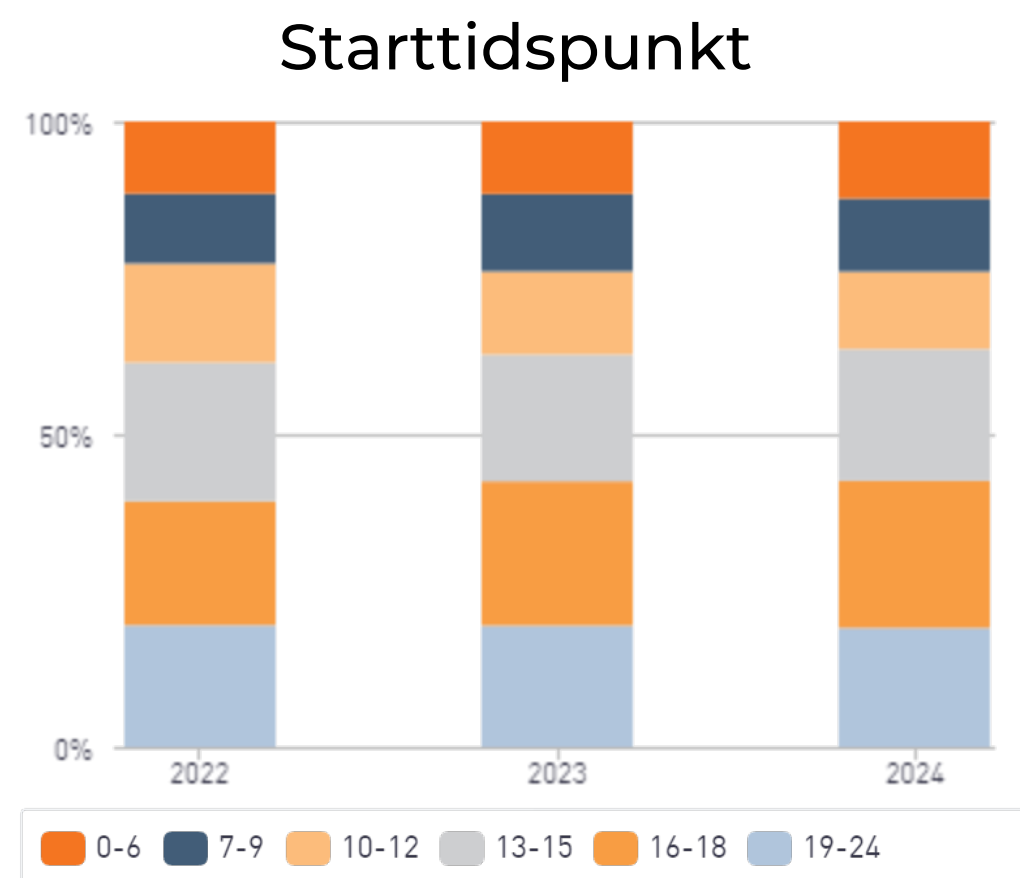
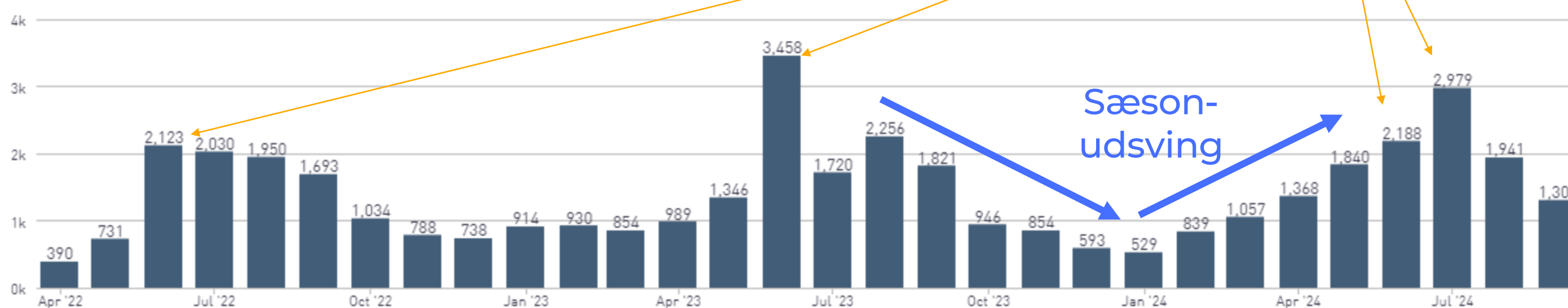
Antal ture

- 2022: 11.500 ture (8.000 udlejninger)
- 2023: 17.000 ture (12.000 udlejninger)
- 2024: 14.000 ture (10.000 udlejninger)
- Ture pr. dag: typisk mellem 30-60
- Antal ture pr. cykel pr. dag: 0,5-1

Tilskud pr. tur: ca. 16 kr. (2023)

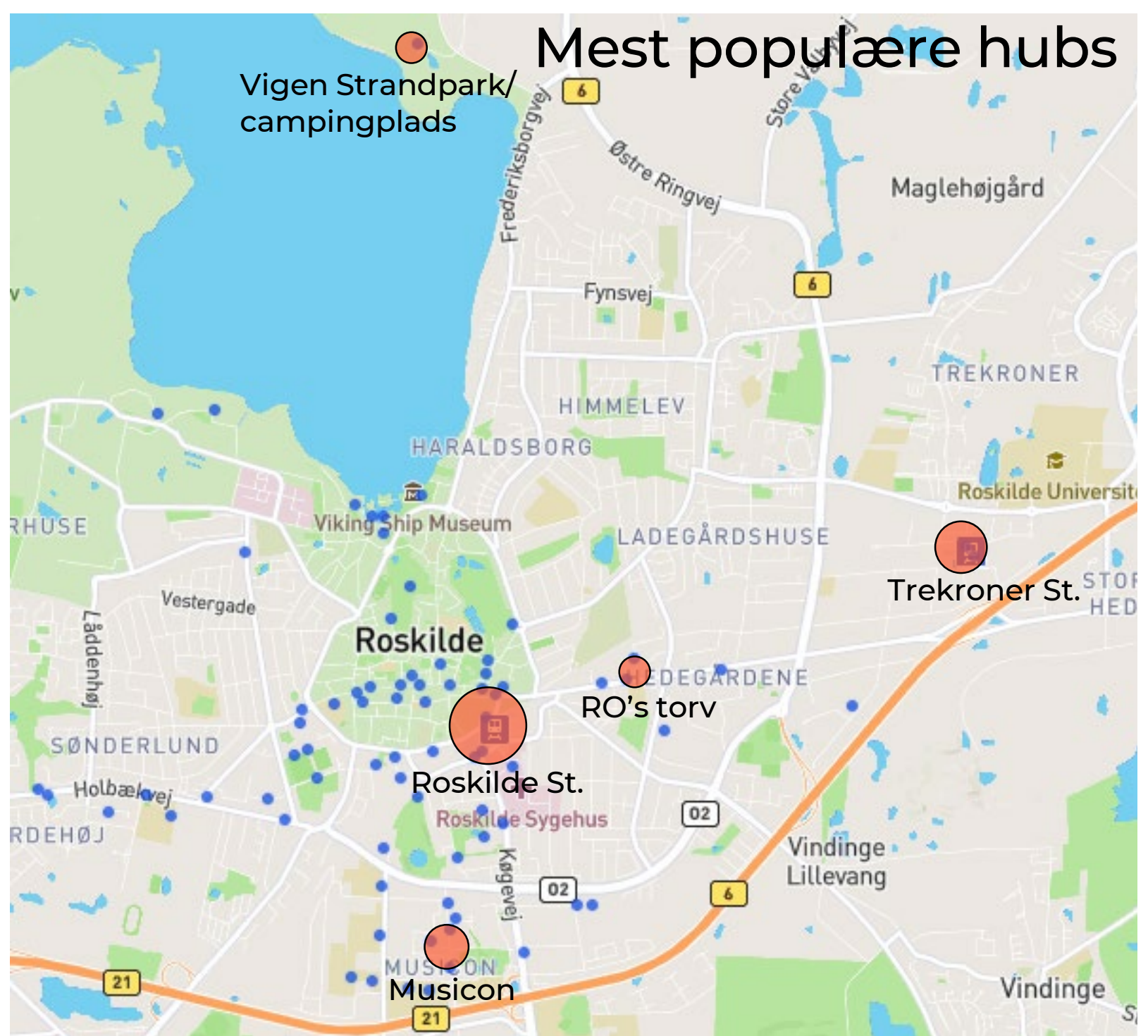
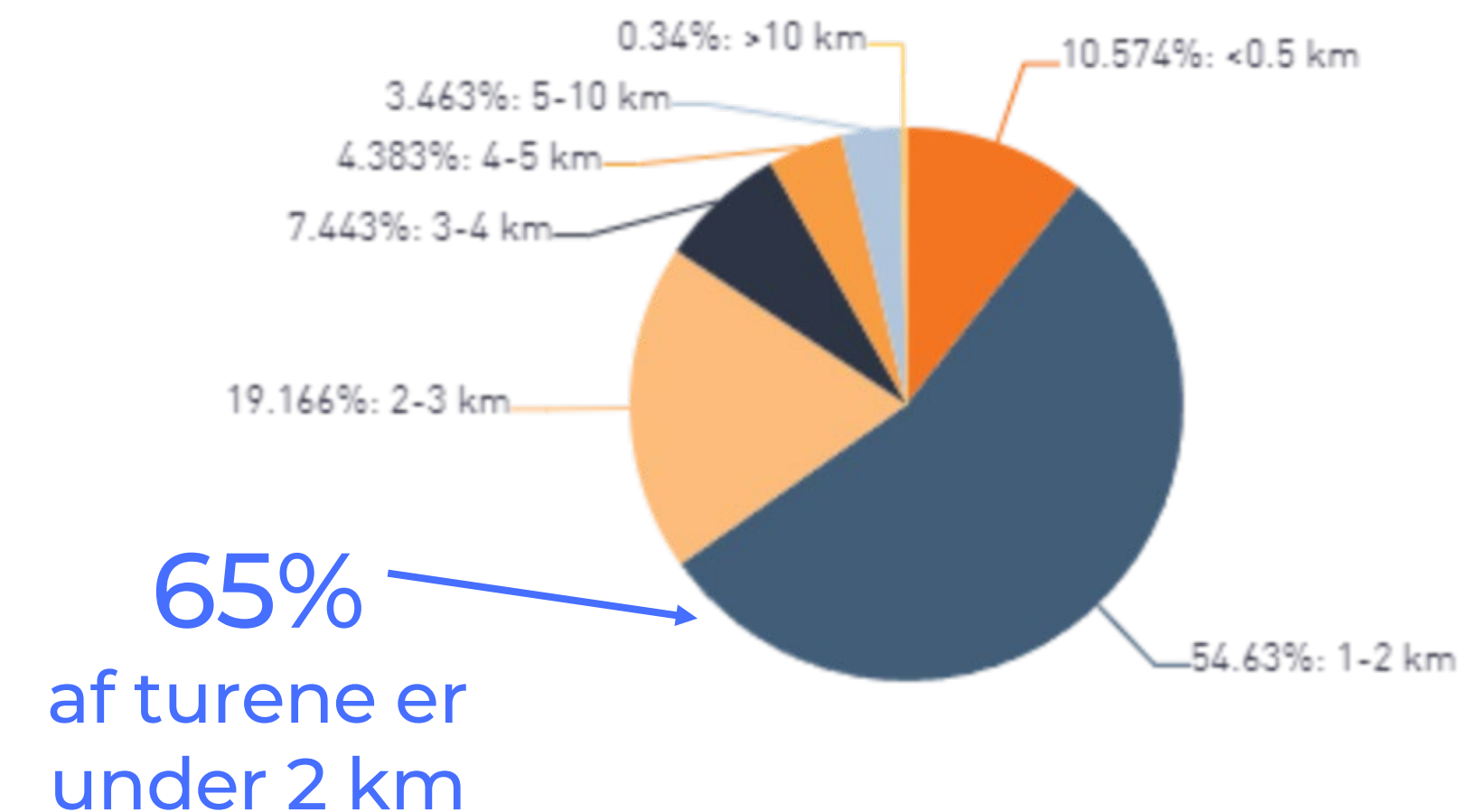
kollektiv trafik: 11-65 kr. (2023)

Ture pr. måned siden opstart

Benyttes på alle tider af døgnet

Fordeling af turlængde

Næste skridt og evt. forlængelse af projektet

- Kontrakten løber i tre år fra april 2022-april 2025
- Cyklerne er stadig i pæn stand
- Overvejelser ift. udbud og mulige operatører
- Vi regner med at anbefale en forlængelse på ét år

ROSKILDE
KOMMUNE

Spørgsmål?

Marie Vang Skriver
Trafik- og Mobilitetsplanlægger
marievang@roskilde.dk

